

'เชื้อดื้อยา'ระบาดหนักทั่วโลก

● สธ.ตั้งเป้าลด50%ภายใน5ปี

สธ.เร่งรัดรณรงค์ประชาชนเพิ่มความตระหนักในการใช้ยาอย่างสมเหตุผล ผลตั้งเป้าลดการเจ็บป่วยจาก'เชื้อดื้อยา'ร้อยละ 50 ภายใน 5 ปี

เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน ศ.นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข (สธ.) ให้สัมภาษณ์ว่า ขณะนี้ปัญหาเชื้อดื้อยาเป็นปัญหาสำคัญระดับโลก เชื้อแบคทีเรียก่อโรคได้ปรับตัวจนดื้อต่อยาต้านจุลชีพเกือบทุกชนิด หากไม่เร่งแก้ไข โลกจะเข้าสู่ยุค Post-antibiotic era คือ กลับสู่ยุคที่คนจะตายจากโรคติดเชื้อแบคทีเรียอีกครั้ง แม้จะมียาปฏิชีวนะ แต่เนื่องจากเชื้อดื้อยาจึงรักษาไม่หาย คาดว่าในปี 2593 ทั่วโลกจะมีผู้เสียชีวิตจากปัญหาเชื้อดื้อยารวม 10 ล้านคน ในจำนวนนี้อยู่ในทวีปเอเชียมากที่สุดถึง 4.7 ล้านคน และยังคงส่งผลกระทบต่อวงกว้าง ต่อการปศุสัตว์ การประมง การเพาะปลูก การค้าระหว่างประเทศ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์และสุขภาพ จาก การแพร่กระจายเชื้อดื้อยาข้ามพรมแดนผ่านการเคลื่อนย้ายของคน สัตว์ และสินค้าทางการเกษตร ดังนั้น รัฐบาลจึงมีนโยบายแก้ไข

ปัญหาเชื้อดื้อยา เนื่องจากมีการศึกษาพบว่า มีผู้ติดเชื้อดื้อยาปีละ 88,000 คน นอนรักษาตัวในโรงพยาบาลนานขึ้นกว่า 1 ล้านวัน เสียชีวิตจากเชื้อดื้อยาปีละ 38,000 คน สูญเสียทางเศรษฐกิจโดยรวมสูงถึง 4.2 หมื่นล้านบาท ด้าน นพ.โสภณ เมฆธน ปลัด สธ.กล่าวว่า แผนยุทธศาสตร์การจัดการการดื้อยาด้านจุลชีพประเทศไทย พ.ศ.2560-2564 ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี (ครม.) เมื่อเดือนสิงหาคม 2559 ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ คือ 1.การเฝ้าระวังการดื้อยาด้านจุลชีพอย่างบูรณาการ 2.การควบคุมการกระจายยาด้านจุลชีพในภาพรวมของประเทศ 3.การป้องกันและควบคุมเชื้อดื้อยาและการใช้ยาด้านจุลชีพอย่างเหมาะสมในสถานพยาบาลและร้านยา 4.การป้องกันและควบคุมเชื้อดื้อยาและการใช้ยาด้านจุลชีพอย่างเหมาะสมในภาคการเกษตรและสัตว์เลี้ยง 5.การสร้างความรู้ความตระหนักแก่ประชาชนเรื่องเชื้อดื้อยาและยาด้านจุลชีพ

6.การพัฒนาโครงสร้างและกลไกของการทำงานเชิงบูรณาการ การติดตามประเมินผล และประสานความร่วมมือภายในประเทศและต่างประเทศในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์มีเป้าหมาย ลดการป่วยจากเชื้อดื้อยาร้อยละ 50 ลดการใช้จ่ายด้านจุลชีพในคนและในสัตว์ลงร้อยละ 20 และ 30 และประชาชนมีความตระหนักเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ภายใน 5 ปี ทั้งนี้ ในการใช้ยาเพื่อป้องกันปัญหาเชื้อดื้อ ได้แก่ 1.ใช้ยาปฏิชีวนะในกรณีจำเป็นเท่านั้น เช่น ไม่ใช้ยาปฏิชีวนะในโรคหวัด เนื่องจากโรคหวัดเกิดจากเชื้อไวรัส ส่วนยาปฏิชีวนะใช้ฆ่าเชื้อแบคทีเรีย 2.กินยาปฏิชีวนะให้ครบตามแพทย์สั่ง อย่าหยุดยาเอง เพราะเชื้อแบคทีเรียจะปรับตัวให้คงทนต่อยามากขึ้น และกลายเป็นเชื้อดื้อยาในที่สุด 3.ใช้ยาอย่างสมเหตุผลผล ไม่ใช้ยาแรงเกินไป เพราะหากใช้ยาฤทธิ์แรงรักษาตั้งแต่เริ่มแรก หากเกิดการดื้อยาขึ้นจะไม่มียาขนานต่อไปให้รักษา ทั้งนี้ เกณฑ์ที่ใช้ระบุว่าผู้ป่วยที่เจ็บคอควรได้รับยาปฏิชีวนะ คือ ต้องมีอาการเจ็บคอร่วมกับอาการต่อไปนี้อย่างน้อย 3 ใน 4 ข้อ ได้แก่ 1.มีไข้ 38 องศาเซลเซียสขึ้นไป 2.มีฝ้าขาวที่ต่อมทอนซิล 3.คล้ายพบต่อมน้ำเหลืองโตที่ลำคอ และกดเจ็บ 4.ไม่มีอาการไอ หากไม่มีอาการข้างต้น 3-4 ข้อ ไม่ควรใช้ยาปฏิชีวนะ สำหรับอาการไอ มีน้ำมูก เป็นแผลในปาก เสียงแหบ ไม่ใช่ข้อบ่งชี้ในการใช้ยาปฏิชีวนะ